

Det er bemærkelsesværdigt, at kun ca. 40 pct. af de faglærte landmænd tager overbygningsuddannelsen til driftsleder (grønt bevis). Overbygningsuddannelsen har en varighed af 24 uger.

3.2.2. Rekrutteringen til andre erhvervsrelevante uddannelser

Ovenfor er alene beskrevet tilgangen af studerende til uddannelsessystemet på land-brugsskolerne. Herudover er der et parallelt system med landbrugs- og gartneriuddannelser på erhvervsskolerne (erhvervsuddannelserne), der reguleres ved lov om erhvervsuddannelser og lov om korte videregående uddannelser. I medfør af lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 870 af 23. oktober 2002, er udstedt bekendtgørelse nr. 252 af 6. april 2001 om landbrugsuddannelsen, der omfatter landbrugsuddannelsen til *jordbrugsassistent*. Uddannelsen til jordbrugsassistent varer 3 år og 8 måneder. På samme måde er gartneruddannelserne som *væksthusgartner og produktionsgartner* nærmere fastlagt i en bekendtgørelse.

Landbrugets Uddannelsesråds sekretariat har oplyst, at 64 elever i 2001 påbegyndte uddannelsen til jordbrugsassistent.

I medfør af lov nr. 1115 af 29. december 1997 om korte videregående uddannelser (erhvervsakademiuddannelser) er udstedt bekendtgørelse nr. 640 af 30. juni 2000 om erhvervsakademiuddannelse (AK) (jordbrugsteknolog AK), der omhandler uddannelsen til jordbrugsteknolog. Denne uddannelse erstatter uddannelsen til jordbrugstekniker. Uddannelsen til jordbrugsteknolog er normeret til 2 studenterårsværk.

Danske Landbrugsskoler har oplyst, at 122 studerende i 2002 påbegyndte jordbrugs-teknologuddannelsen.

Personer, der har gennemført uddannelsen som *agronom* (landbrug) eller *hortonom* (gartneri) samt har haft en praktisk erhvervsmæssig beskæftigelse inden for erhvervet i en periode af en vis varighed, kan også opfylde uddannelseskra­vet i YJ-ordningen.

For så vidt angår uddannelserne som agronom (cand. agro), herunder jordbrugsøkonom (cand. oecon. agro), og som hortonom (cand. hort), fremgår det af Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles hjemmeside, at 83 i 2002 tog kandidatexamen som agronom, 26 som jordbrugsøkonom og 13 som hortonom. Af Landbrugsårbogen 2002/03 fremgår, at Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole i 2001 optog 111 som agronomstuderende og 19 som jordbrugsøkonomstuderende – i alt 130 studerende, samt optog 22 studerende som hortonomstuderende. Det fremgår endvidere, at der på samme tidspunkt var i alt 1.050 agronomstuderende, heraf 187 jordbrugsøkonomstuderende, og at der var 173 hortonomstuderende.

Ud over ovennævnte uddannelser er det, såfremt man har gennemgået en tilsvarende uddannelse i et af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområdes (EØS) øvrige medlemslande, muligt at opfylde uddannelseskra­vet i YJ-ordningen. Denne mulighed benyttes især af hollændere.

3.3. Generationsskifteproblematikken

I rapporten »Analyse af generationsskiftemodeller«¹⁾ er beskrevet resultater af en analyse af forskellige generationsskiftemodeller for større landbrugsbedrifter. Rapporten er en del af projektet: Finansiering af produktionslandbrug og generationsskifter i et udviklingsperspektiv, og er dermed af relevans for arbejdsgruppens arbejde med tilpasning af YJ-ordningen i et fremadrettet perspektiv. Nedenfor er i hovedpunkter gengivet rapportens sammenfatning.

I takt med at bedrifterne bliver større og generationsskifterne bliver mere komplicerede, bliver det stadig mere påkrævet at planlægge og påbegynde generationsskiftet i god tid. De store og til stadi­ghed voksende landbrugsbedrifter bliver vanskeligere og vanskeligere at generationsskifte, fordi kravet til startkapital hyppigt er større end den unge landmands faktiske startkapital. I rapporten er gennemgået 6 generationsskiftemodeller for hhv. en svinebedrift med godt 400 årssøer og næsten 10.000 slagtesvin samt en kvægbedrift med 220 årskøer.

¹⁾ Fødevareøkonomisk Institut, Rapport nr. 149, Analyse af generationsskiftemodeller, Søren Svendsen, København-2003.